

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/16. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnistvo je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašnju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke proti lastnim političnim organizacijam.

Minuli so časi ko so politični voditelji delali politiko brez ljudstva ali proti ljudstvu. Danes v vseh parlamentih odloča ljudska volja in tudi v vseh političnih organizacijah, ki so količjak demokratske in ki imajo trohico socialnega smisla, soodločajo zastopniki raznih slojev, nikoli pa ne posamezniki, ki so se morda celo proti volji ljudstva postavili na čelo kake organizacije.

Zadnja leta so se po Kranjskem začela pridno snovati krajevna narodno-napredna-politična društva. Starejši zastopniki v izvrševalnem odboru so se že v početku protivili vsaki organizaciji v stranki. Zastopniki mlajše generacije pa so vendar prodrli z naziranjem, da je nujno potrebno prepustiti o važnih političnih zadevah soodločitev potom političnih društev vsakemu pristahu stranke.

V Ljubljani so nastala po vseh okrajih politična društva, ki so začela delovanje na demokratski in socialni podlagi in v smislu programa narodno-napredne stranke. Nekatera ljubljanskih političnih društev so tudi dosegla z delom že jako lepe uspehe.

Nastala pa so kmalu nasprotstva med političnimi društvi in vodstvom narodno-napredne stranke. Društva so odločno zahtevala, da se kandidacije v razne korporacije ljudem ne smejo diktirati od izvrševalnega odbora, marveč, da je treba o kandidaturah popreje vprašati mnenje političnih društev. Izvrševalni odbor pa se v svoji mogočnosti ni čisto nič oziral na mnenje političnih korporacij v Ljubljani in je za zadnje občinske volitve postavil samolastno kandidate in naravnost razžalljivo prezrl ljubljanske politične organizacije narodno-napredne stranke.

Skoraj so že politična društva odpravila agitacijo za volitve, ker niso hotela biti le za štafazo absolutističnemu odboru, ki volitev pozna samo pred volitvami.

Končno se je vendarle našla pot, da so še enkrat in zadnjič v takih razmerah posegla društva v volilni boj. Takoj po volitvah so se zbrali zastopniki ljubljanskih političnih društev — bilo jih je okoli 50 — in so radi protiljudskega in protidemokratskega postopanja izvrševalnega odbora, ki je kakor absolutist oktroiral volilcem kandidate soglasno izrekli izvrševalnemu odboru nezaupnico. „Izvrševalni odbor“ je dolgo tuhtal kako bi odgovoril na nezaupnico.

17. avgusta pa je imel sejo, v kateri je sklenil izjavo, v kateri odklanja in obsoja kot rušenje obsebi umevne strankarske discipline vsak poskus takozvanega samostal-

nega postopanja katerekoli posebne združitve v stranki in naglašja zlasti, da bode z gospodi zaupniki vedno le po svojem predsedstvu stopal v dotiko.

Zastopniki ljubljansko-političnih društev so torej za nezaupnico, ki so jo izrekli po vsej pravici izvrševalnemu odboru, dobili nazaj še krepkejšo zaupnico.

Molčite! pravi izvrševalni odbor, samo mi dr. Triller, Knez in druge politične kapacitete imamo pravico govoriti. Delavec, obrtnik, uradnik in učitelj itak nima pravice sedeti v izvrševalnem odboru, zato sme na naš komando le ponižno voliti in pri volitvah tlako delati.

Splošno mnenje vlada po Ljubljani, da je izvrševalni odbor napravil s svojo izjavo največjo pogreško, ki utegne postati zanj še usodepolna.

Kako osrečuje cerkev?

Marsikomu ni jasno, kaj je privedlo na Španskem do sedaj vladajočih razmer. Nikdo ne bi mogel verjeti, da je prosto špansko ljudstvo začelo izpregledovati, ker je uvidelo, da mu vera kot taka ne more več zadostovati. In tega spoznanja pri španskem narodu res ni. Njemu se je pravzaprav še le začelo svitati v glavi, ko so mu voditelji dopovedali, kako brezmejno trpi materialno radi odirajoče cerkve, in to je bilo dovolj. Praznoverni, babjeverni in lahkoverni Španec je slišal grozotne številke in predložil si je škodo, ki mu jo dela nenasitna cerkev. Vstalo je v njem prepričanje, da mora postati drugače in to misel je pravočasno uporabil pravi mož, da poizkusi napraviti red. Cerkev se mora onemogočiti izmозgavanje dežele, ki se vrši na ostuden način in neverjetni meri. S to odloko je šel Canalejas v boj.

Ne da se tajiti, da stanejo Španijo cerkve in božja služnčad ogromne vsote. V proračunu 928 milijonov kron, katerega gre skoro polovica za plačevanje obresti javnih dolgov, pride na kler 35 milijonov, to je toliko kakor je prišlo pred ločitvijo na veliko bolj bogatem Francoskem, ki ima dvakrat več prebivalcev. K temu pa še gre veliko za razne postranske „potrebe“.

Vseh 49 pokrajin španske države tvori namreč 58 škofij. V teh je 61 nadškofov in škofov, a tem ob strani štejemo 21.000 kanonikov, korarjev in manjših dostojanstvenikov. Res pa je, da niti konservativne vlade niso mogle zmanjšati števila škofij in to radi krajevnega protiviljenja. Tudi najbolj radikalno mesto se brani, da bi izgubilo škofovski sedež. Vsi drugi naj gredo rakom žvižgat, le njihov ne, tako si mislijo meščani. Še pred malo leti je celo vstalo neko mesto, ker so mu hoteli vzeti škofijo in potolažili so ga samo s tem, da so pustili vse pri starem.

Želja španskega naroda pa, da se osvobodi klerikalnega obremenjevanja, je veliko doprinesla do priljubljenosti sedanje radikalne vlade. Še boljši činitelj pri tem je pa neumestno privilegovanje verskih družb, ki skoro res ne plačujejo nikakih davkov, dočim se bogate na škodo trpečega in plačujočega naroda. Zemljiškega davka na pr. duhovniki ne plačujejo, pač pa pade njihov del na rame lajkov. Ne plačujejo tudi ne dohodnine in pridobnine, čemu, saj to plača dvojno uradnik in obrtnik? Samostani pa odžirajo ljudstvu tudi naravnost zaslužek. Na celém Španskem izdelujejo tako samo nune belo perilo, ki jemljejo s tem zaslužek tisočem švilj, katere so že celo lakote umirale, kakor se je to dobesedno godilo lansko leto. Kakor ženski samostani, delajo tudi moški. Oni se bavijo s poučevanjem in pri tem ne plačujejo davkov, dasi računajo velike šolnine. Pač pa mora posveten zavod nastaviti šolnino zelo nizko, da more tekmovali, a davki se plačajo za celo pol leta naprej.

Vatikan pač ne umeva, kako zelo pospešuje protiklerikalno mnenje na Španskem brezmejno gojenje klerikalizma. Če se bode Rim protivil španske vlade naredbam, bode prišlo gotovo do poloma, kajti Canalejasovi koraki se tolmajo povsod kot pravica in resnica. Če se ne ukloni črna garda, bode prej ali slej prav gotovo prišlo do hudega poraza rimskih čet. Nemara se še zna zgoditi kakor leta 1835, ko je razžarjeno ljudstvo poklalo dosti brezdelnih menihov. Vendar je pa Canalejasovo stališče težko. On bi in ne bi delal radikalno. Voljo ima, ali boji se, da še doba za to ni dozorela. Če se pa razdvoji dežela popolnoma z Rimom, ga pa ne more nič več ovirati.

Splošni pregled.

Nacionalna politika na Ogrskem.

Iz Babilone na Ogrskem že zopet prihaja vest o novem madjarskem viteškem činu. Žena bivšega narodnega poslanca dr. Aurela Vlada se je šetala po ulici v Babiloni, kar pristopi k nji nenadoma par žandarjev in jo osorno vpraša, kako da si upa hujskati proti Madjarom. Gospa Vlad — ki je bila nekoč obsojena, a pomiloščena — seveda ni vedela, kaj imajo z njo opraviti žandarji. A v tem so pokazali na njeno obleko in ji povedali, da nosi pas v rumunski črno-rumeno-modri barvi. Pozvali so jo, da odstrani pas, česar pa Vladova ni hotela storiti. Radi tega so jo tožili, da hujska proti madjarskemu narodu in v istini je bila obsojena na dva dni zapor in na 70 K globe. — To je zgodovinski dokaz, kako se lahko hujska z damskim pasom proti drugemu narodu. Tu je že res dosežen vrhunec nacionalnega paroksizma. Na Avstroogrskem, ki je po veliki večini slo-

vansko, imata pravico pač samo Nemec in Madjar.

Nov balkanski kralj.

Knez Nikita bode v kratkem postal kralj. Mala dinastija je storila velik pot in največ je gotovo storil sedanji vladar. Nikita je star sedaj 69 let in vladal od 26. avgusta 1860. On praznuje svoj 50letni jubilej, s katerim je v zvezi proglasitev za kralja. Črna gora je postala po berolinskem kongresu neodvisna država, ali svobodna je že bila veliko prej, ker je črnogorski narod junaški in svobodoljuben. V vojski proti Turkom je Črna gora vedno igrala izredno vlogo in je vplivala na formacijo balkanskih dežel. Knez Nikita si bode postavil krono na glavo, da markira zgodovino dežele in svojo lastno osebnost, ki je po rodovinskih vezeh vpleta z ruskim, italijanskim in mecklenburškim dvorom. Neposredno je pa v težkih odnosih z angleškim in španskim kraljem. Sedaj doseže sanje svojih davnih dni.

Židovski dijaki na ruskih univerzah.

Učni minister Schwarz je odredil, da se za naprej ne bode več določevalo število po odstotkih na novo vstopajočih dijakov, ampak odstotki celotnega števila posetnikov visokih šol. To bode postala norma za vse fakultete, samo na medicinskem oddelku še ostane začasno pri starem. V Petrogradu in v Moskvi so normirani trije odstotki, na vseh drugih pa pet in le v krogu domače zone je dovoljeno židovskim dijakom, da posejajo univerze do deset odstotkov. Leta 1912 se pa raztegne nova odredba tudi na medicinske velike šole in na druge strokovne šole. Ker je sedajno število židovskih dijakov veliko večje nego je zahteva norma, jo to nova krivica in ponižanje, ki ga prizadeva ruska vlada židom.

Dnevne vesti.

Junaki. Neizprosni kot kamen so naši klerikalci, kadar se zahteva od njih, da nastopijo jasno in odkrito, da precizirajo svoja domnevanja! Napredno časopisje je klerikalcem dokazalo, da so sami aranžirali demonstracije, dokazalo jim je, da so sami pošiljali v svet najnesramnejše laži, a klerikalci molče. Moškerc je stal slučajno pred Prešernom, Puc je slučajno stopal na čelu pomočnikov, sami slučajji so to. Zakaj pa Slovenec ne pojasniti tudi drugih slučajev, zakaj trdovratno molči na pozive: na dan z imeni! Zakaj molče klerikalci, ko se jim je dokazalo lažljivo in zlobno poročanje. Ker pa „Slovenec“ trdovratno molči, obračamo se na drugo inštanco, namreč na slavno c. kr. deželno vladno kranjsko s sledečo zahtevo: Vladni policiji je nekdo javil veleizdajalske klice, takoj nato se je uvedla preiskava, a ni vodila do nikakega pozi-

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[73]

Preteklo je nekaj minut. Lukrecija je vstopila. Nosila je srebrn padstavek, na katerem je bila razpostavljena obilna južna. Ragastens je zapazil, da stoji na podstavku samo ena čaša.

„Prinašam vam nekaj, da pozabite kruh in vodo v Svetoangelskem gradu,“ je dejala Lukrecija z usmevom.

„Kaj delate, milostljiva?“ je vzkliknil Ragastens.

„Kaj delam? Strežem vam!“

„Oh, milostljiva, z velikim ponosom me hočete navdati... Da mi streže vojvodinja Bisaglijska, slavna signora Lukrecija... To je preveč, milostljiva, preveč za ubogega vojaka-pustolovca...“

V vitezovem glasu je drhtelo nekaj takega, da se je Lukrecija vprašala, ali govori od ganjenosti ali z ironijo.

„Te roke,“ je dejala važno, „strežejo papežu samemu, kadar pridem v Vatikan. Razen njega pa se nobeden drugi imenitnik ne more pohvaliti, da bi bil videl Lukrecijo natakati njegovo čašo, kakor jo natakam vam, gospod vitez...“

Zares je vojvodinja nalivala edino čašo, ki je stala na pladnju. Ragastens je videl iskrenje vina in je ostro pogledal čašo, kakor da hoče uganiti, kaj ima to vino tako lepo iskrečega v sebi.

Mar življenje? Nemara smrt?

„Milostljiva, ves obupan sem nad tem, kar mi pravi-“

„Kako to, vitez?“

„Da; ta nepozabna minuta ostane zapisana v mojem srcu, kakor dolgo ali kakor kratko mi je še živeti... Toda pogledajte mojo nesrečo... niti gladi ne čutim, niti žeje... v tem hipu mi je nemogoče kaj zavžiti...“

„Torej vendar!“ je vzkliknila Lukrecija s smehom ter plosnila z rokami. „Vendarle je na svetu nekdo, ki je pripravil neustrašnega Ragastensa v strah!... In ta nekdo sem jaz!“

„V strah, milostljiva?“

„Kajpada, vitez... vi se bojite tega vina...“

„Smrt božja, milostljiva,“ je dejal Ragastens in zagrabil čašo, „motite se... Pa če bi bil v tem vinu strup Sokuste same, nihče ne bo mogel reči, da sem se bal... Tu je dokaz!“

In duškoma je izpraznil čašo do polovice.

„Vrsta je na meni,“ je dejala Lukrecija.

Nastavila je ustnice na istem kraju, kjer je Ragastens nastavil svoje, ter mirno izpraznila čašo do dna.

„Zdaj vidite,“ je dejala, „da če ste zastrupljeni, umrete v dobri družbi...“

„Kakšna čudna ženska!“ je dejal Ragastens sam pri sebi. „Naslaja se s temi mrtvaškimi razgovori, kakor da bi se menila o svojih najmilejših zabavah...“

„Nikoli se še nisem tako dobro zabavala!“ je menila Lukrecija. „Torej, vitez, po vašem mnenju sem sposobna zastrupljati ljudi?“

„Milostljiva, po mojem mnenju ste sposobni največjih reči, to je vse. Mislim torej, da če se dvigne zapreka na poti, ki ste si jo izbrali, pa naj si bo ta zapreka človeško življenje — vi ste izmed tistih višjih duhov, ki liki ognjeni meteori požigajo vse na svoji poti... in da bi bila za-

preka, ki sem jo omenil, obsojena že s samim dejstvom svojega srečanja z meteorom...“

Ragastensov glas je čudno podrhteval, kakor prej. Lukrecija se je zdrznila, ko ji je postalo jasno, da se bo neukrotljivi vitez na tem polju prav tako malo podal kakor drugod.

Ragastens ji je v resnici povedal v obraz, da jo ima za zastrupljevalko. In ona je sprejela to strašno obtožbo kakor poklon.

Viteza je bilo v dnu duše pravzaprav groza usmeva, ki ga je videl na Lukrecijinih ustnicah.

„Dajte,“ je dejala ona, „razložite mi zdaj, kako ste prišli iz svoje celice, in kako se je zgodilo, da sem vas videla odhajati z najmirnodušnejšim licem na svetu, v čepici, plašču in z mečem svojega brata...“

Ragastens je bil sklenil postopati z udarci brata. V tem nenavadnem in opasnem položaju mu je nudila surovost najboljše orožje za obrambo.

„Zelo enostavno, milostljiva,“ je odgovoril on s tako naivnim obrazom, da se je Lukrecija začudila. „Gospod, vaš brat mi je prišel predlagat podlo dejanje: ponujal mi je prostost, ako mu odkrijem skrite misli neke ženske — ako jih poznam.“

„Kdo je ta ženska?“

„Beatrice, hči grofice Alma, ki je bila nedavno umorjena...“

„Ah!... In potem?“

„Potem milostljiva, sem čakal, da njegova Svetlost Cezar, ves besen od jeze nad mojimi odgovori, plane nad mene, da bi me ubil... In res, kmalu se je zgodilo po moji nameri. Zagrabil sem gospoda, vašega brata, davil ga nekoliko, da se mu je bilo težko braniti, nato pa sem ga priklenil na svoje lastno mesto in odšel.“

(Dalje.)

tivnega uspeha, sedaj je dolžnost vlade, da razjasni nadaljne rezultate preiskave. Ker pa vemo zanesljivo, da je bila preiskava popolnoma brezuspešna, ker drugače sploh ni mogoče, saj klica „živila Srbija“ v Ljubljani ni slišal nikdo drugi kot oni — pa še ti v svoji denuncijantski fantaziji — ki so pošiljali laži na Dunaj korespondenci Herzog. Ako se je deželna vlada prepirala, da teh klicov sploh bilo ni, potem je njena dolžnost, da ovadi dotičnika, ki je nalagal vladno policijo in s tem hotel kompromitirati slovensko prebivalstvo Ljubljane! Po našem mnenju pa bi bila tudi dolžnost slavnega mestnega magistrata, da urgira pri deželni vladi rezultat preiskave in preiskavo proti lažnjivemu ovaditelju, saj gotovo dotičnik ni imel s svojo ovadbo drugega namena, nego na predvečer cesarjevega jubileja kompromitirati Ljubljano! Mislil si je pač calumniare audacter, semper aliquid haeret! Torej merodajni faktorji na noge, ker klerikalci molče, govorite vi a to jasno in odločno!

„Jutro“ je danes na Slovenskem najbolj priljubljen list. Vsakemu pove to, kar mu gre. Piše samo golo in odkrito resnico. Odkar je zapustil uredništvo g. Pirc, ima „Jutro“ vsebino, ki vsakomur ugaja in nikogar po krivici ne napada. „Jutro“ je tudi zaščitnik vseh, ki trpe pod katerikoli terorizmom. „Jutro“ pa si posebno prizadeva izčistiti gnjile razmere v narodno-napredni stranki in ji pripomoči do prepotrebni reform. Naročajte, širite in čitajte „Jutro“!

Izjave izvrševalnega odbora so izzvale po Ljubljani v vseh treznih ljudeh pomilovanje duševne revščine fetrajnarjev v izvrševalnem odboru. V časih, ko uganja „Slovenec“ in vlada nad naprednjaki brezprimerna nasilstva, v časih, ko je stranka v največji stiski, si dovoljujejo gospodje šport, da ubijajo lastno stranko in pode od dela v stranki najdelavnejše elemente, ki so sploh še zmogni ohraniti stranko. Fetrajnarji si mislijo, mi se že še obdržimo, za nami pa naj pride potop.

Dvojna mera c. kr. deželne vlade. Baron Schwarz je že dvakrat prepovedal napraviti „Sokolom“ obhod po mestu mimo kazine in to ob 10. uri dopoldne, ko bi se kazinoti skrili. Ob 10. uri ponoči pa ne prepove mirozova vojaške godbe Belgijcev mimo kazine, ko vsak ve, da bodo kazinoti delali dobri ovacije z nemškimi klici in ko je dana najugodnejša prilika za demonstracije. Zakaj velja za Nemce čisto druga mera kot za Slovence?

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke. Da bo javnost vedela, kako demokratsko je sestavljen izvrševalni odbor napredne stranke, prinašamo njegovo sestavo: Ivan Hribar, župan, dr. Tavčar, advokat, Knez, veleindustrijalec, Višnikar, sodni nadsvetnik v pokoju, dr. Windischer, tajnik trgovske zbornice, dr. Novak, advokat, dr. Švigelj, advokat in dr. Triller, advokat. Dr. Tavčar ima prav, če je trdil, da je narodno napredna stranka buržoazijska. Danes v resnici odloča o usodi stranke — kakor vidimo — „advokatska zbornica“ in ne ljudstvo.

Vrana vrani oči ne izkolje. „Advokatska zbornica“ narodno-napredne stranke je izrekla advokatu dr. Tavčarju neomejeno zaupanje. „Jutro“ pa bo šele povedalo, koliko je dr. Tavčar tudi pri ljudstvu zaupanja vreden in kaj se je pletlo za kulisami radi županove potrditve. Ščasoma pride resnica na dan, četudi dr. Tavčarju in dr. Trillerju ne bo všeč.

Mistifikacija katoliškega duhovnika. Predsednik rokodelskega društva Alojzij Stroj je izjavil v „Ljubljancanki“ in „Slovenecu“, da oni vajenci, ki so jih imenovali listi kot udeležnike klerikalne demonstracije niso člani rokodelskega društva. To je sicer

res, a pojasniti hočemo, kako je to. Dva vajenca (Flegar in Trebar) sta v nedeljo še kot člana „Rokodelskega društva“ igrala v Trstu povodom izleta, ko pa se je zvedelo, da sta se udeležila demonstracij, se je njima kot vsem imenovanim namignilo, da naj izstopijo iz društva, kar so tudi storili. Potem pa je častiti gospod Stroj lahko izjavil: Trebar, Flegar, Bonač, Strle, Pavlin niso člani društva rokodelskih pomočnikov. Ako je to pošteno, to naj sodi javnost, faktum pa je, da so se imenovani udeležili, še kot člani društva, klerikalne demonstracije, faktum je, da je prikoralala tolpa demonstrantov pod Pucovim vodstvom iz Rokodelskega doma, kar lahko potrdijo priče. Taka je pač klerikalna poštenost, najprej hujskajo svoje ljudi k veleizdajalskim demonstracijam, nato jih pomečejo iz društva, da morejo potem katoliški duhovniki izjaviti, to niso naši ljudje.

Poroči se danes gospodična Roza Jelenčeva z gospodom Ferdo Špilarjem. Naše čestitke!

Ljubljanska časnikarska agentura. Gotov ljubljanski dnevnik si je izbral jako komodno časnikarsko agenturo! Bilo je v petek zvečer, ko je sedela v neki ljubljanski gostilni družba, ki je v nji sedel nek časnikar ter povedal natanko vse detajle, ki jih je ravno zvedel telefonskim potom iz Dunaja o poročilih glede ljubljanskih demonstracij. In v družbi je sedel nek človek, ki je vlekkel te privatne pogovore na svoja ušesa, potem pa tekkel v uredništvo najbolje informiranega slovenskega devnika ter tam povedal ves prisluskovani pogovor, seveda jako netočno, ker tak človek, kot je dotični „časnikar“ sploh ni zmožen, da bi mogel kaj poštenega povedati ali celo napisati. In najbolje informirani slovenski dnevnik je priobčil to ukradenko poročilo kot izvirno poročilo. Čestitamo urednikom tega gotovega dnevnika in „poročevalcu“, ki pa naj bode uverjen, da dobi prihodnjič v oni družbi, ki je izdal nje privatne pogovore, zaslužen plačilo!

Katoliki napram šolarski telovadbi. „Žensko telovadno društvo v Ljubljani“ je dobilo pred dvema dnevi sledeči odlok, ki jasno govori o sredovečnosti nazorov onih možakarjev, ki sede v deželnem šolskem svetu. Skrbelo se bode seveda da ne obvelja ferman, ki se glasi: Št. 24.271. Cenjenemu načelstvu „Ženskega telovadnega društva v Ljubljani“, v roke starostke, blagorodne gospe Franje Tavčarjeve v Ljubljani. C. kr. deželni šolski svet za Kranjsko je na podstavi § 201. dež. šolskega in učnega reda prekladal z razpisom z dne 4. februarja 1901, št. 145 cenjenemu „Ženskemu telovadnemu društvu v Ljubljani“ izdano dovoljenje, da sme učence javnih in zasebnih ljudskih šol v Ljubljani poučevati v telovadbi. O tem se cenjeno načelstvo vsled razpisa c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko z dne 30. julija 1910, št. 4952 obvešča s pristavkom, da je proti tej razsodbi v smislu § 38 zakona z dne 25. februarja 1870, drž. zak. št. 11 dopustna pritožba na c. kr. ministrstvo za bogocastje in nauk, ki ima odločivo moč, ako se vložijo pri c. kr. deželnem šolskem svetu za Kranjsko v 14. dneh, štetih od dneva po vročitvi. Županov namestnik: Vončina, l. r.

Hlev za čuke. Pri Devici Mariji v Polju imajo zelo gospodarskega župnika, ki se pa da naplahtati pri priložnosti od pobožnih žensk. Tamkajšni župnik je na primer kupil od Marije Juvan neko posest s hišo in hlevom, kar se v obče ceni na 16.000 kron za celih 32.000 kron. Človek bi si mislil vse kar je le možno, zakaj je dal župnik tako veliko denarja za omenjene reči. Zdaj pa se je izvedelo, da je storil to za to, ker si je hotel osigurati telovadnico

za katoliške mladeniče. Resnica je namreč, da bode uporabil hlev za katoliške telovadce. — Omenjena Marija Juvan je tudi sicer zelo praktična ženska. Ona na primer parceluje svoje gozdove, pri tem se jej pa rado zgodi, da se jej pri kaki površini nekoliko zareče, vsled česar se zgodi, da čuje kupec pogosto veliko več kakor je v resnici. Na to se opozarjajo interesi, da bodo ugodnejše kupovali, kakor župnik.

Spolirano pismo. Podružnica banke „Union“ v Trstu je odposlala na neapoljsko banko v Benetke denarno pismo z vsebino 251.000 lir. Ko so včeraj pismo odprli, je bilo prazno. To je sedaj že drugi slučaj v kratki dobi na Slovenskem.

G. Georgij Pjejev, časnikar, član sofijske trgovske zbornice, ki se je udeležil slovenskega gospodarskega shoda, je posetil naše uredništvo.

Svoji k svojim. Našim ljubim klerikalcem, ki propagirajo v „Straži“ vseslovensko idejo, je nad vse sveto slovensko geslo „Svoji k svojim“, zato pa tudi dosledno podpirajo špediterja Ranzingerja, ki se hvali naokoli, da mu nese največ dobička „Katoliška tiskarna“, to pa je tudi razlog, da Ranzinger z vsemi svojimi močmi podpira katoliška podjetja, zlasti knjigovoznico. Razume se samo ob sebi, da se vrši korespondenca med Ranzingerjem in katoliškimi podjetji v strogo narodnem klerikalnem jeziku — v nemščini! Svoji k svojim!

Zavračajo „sumničnja“. Dne 17. t. m. se je vršila seja izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke, v kateri so poleg raznih drugih reči zavrnilo tudi sumničenje, da je kak član izvrševalnega odbora intrigiral proti potrditvi župana Hribarja. To suho poroča večerni sobotni „Narod“ in sedaj lahko to vsakdo verjame, kdor hoče. Treba je pa zavrniti intrige vsekakor, saj bi jih bilo smešno gledati, če bo Hribar kljub temu zopet župan.

Tiha sreča. V Bršljinu pri Novem mestu se je poročil odvodeli gostilničar Čefidel popolnoma na tihem. Zjutraj je odšel od doma sam, zvečer je pa prignal s seboj boljšo polovico. Ker mu je kot vnetemu klerikalcu dovolila ženitev sveta katoliška cerkev, ni zato prav nič vprašal svojih odraslih otrok in zato je odšel skrivoma od doma, da jih preseneti.

Nebesna prikazen. Dodatno nam poročajo iz Kamnika: Dne 19. avgusta ob 8.40 uri zvečer se je močno zablisalo in zatem se je prikazal na nebu krasen meteor — za polovico manjši od lune, toda bolj zlato žareč. Medtem, ko je bil rep ognjeno rdeč — so padale od njega iskre. Svit njegov je bil tudi potem, ko je že izginil izpred oči, močnejši od luninega. Vse to je trpelo le 6 sekund. Pogled je bil krasen. Kaj takega se pri nas še ni videlo.

Letošnji redni odčni zbor „Prosvete“ se vrši 5. septembra v Ljubljani.

Hotel Kolodvor — Bahnhof na Jesenicah imenuje slovenski planinski, kolodarski „prilopredljiv slovenski hotel“, dočim trde Nemci v svojih glasilih, da je „stramm-deutsches Gasthaus“. Njegov lastnik je baje neki Kraut iz Celovca, upravitelj je pa sloviti Paar.

Umrl je filozof g. Demeter Drachsler iz Ljubljane po dolgi težki bolezni na dalmatinskem otoku Lopudu.

Klerikalen „žegen božji“. — Izvrš. odbor nar. napr. stranke — kje si?! Poroča se nam: Ravnokar sem izvedel, da pripravljajo klerikalci v deželnem odboru načrt, s katerim se bodo zvišale deželne doklade na meso, vino, pivo in mošt, od 40 na 70%. Ta načrt predlože takoj prihodnji mesec deželnemu zboru v sklepanje in potrdilo. — Kmet, zdaj boš čutil „žegen božji“,

ki ti ga kuhajo tvoji poslanci in deželni odborniki v deželni hiši! Mesar, gostilničar in vinorejec, tudi ti boš deležen dobrot tega uzornega dež. odbora kranjskega. — Zdaj povprašamo naš leni izvrševalni odbor naše tako uzorno „napredujoče“ recte falitne stranke: Kedaj se bo prav za prav pričelo kaj delati za dolenski mandat in kdaj se bo sploh res kaj začelo delati za narodne in ne samo, za osebne interese ljubljanskih častihlepnihih prvakov in koristolovcev. Dolenska volitev je pred nosom, ljudje in volilci naprednjaki pozivajo na delo in agitacijo, v Ljubljani pa pase izvršev. odbor lenobo in sklepa „izjave“ za osebni kult in politične „oslarije“!

Zopet napredna trdnjava v klerikalnih rokah. Hišo „pri bavarskem dvoru“ na Dunajski cesti je posestnik g. Josip Škerlj prodal „Gospodarski zvezi“. S tem je prešla zopet lepa posest v roke klerikalnega gospodarstva. Ampak ljudje si o tej klerikalni kupčiji tudi marsikaj šepetajo kakor sploh o celem „gospodarstvu“ ljubljanskih klerikalnih koritarjev!

Župan A. Pogačnik v Spodnji Šiški se kreta najraje v nemškutarski ali pa klerikalni družbi. Čuditi se temu pokritemu klerikalcu ni kdor ga pozna. Ampak če mislijo šiskarski nemškutarji, da bodo Zajčev „Razgled“ izrabljali za nemškonacionalno trdnjavo, jim pa garantiramo, da se proketo motijo. G. Zajc, saj nas razumete!

Verodostojnosti dež. šol. sveta na Kranjskem so res nekaj nenavadnega. Ker smo zadnjič razkrili vsej javnosti lumparije, ki jih počenjajo naši klerikalci nad učiteljstvom, hoče sedaj „Slovenec“ št. 188 napraviti za vse odgovornega g. Štupico in priporoča dež. šol. svetu — naj ga zato disciplinira. To je vendar že višek lopovstva, da si drzne „Slov.“ sumničiti in podtikati članke, s katerimi g. Štupica ni v nikaki zvezi, kar naše uredništvo lahko vsak čas dokaže — njemu, da bi mu s tem škodoval. Seveda dež. šol. svet se potem ozira na take „verodostojne“ dokaze in jih jemlje v oporo svojim sklepom, ker drugega nima. To je lumparija! Mi pa opozarjamo napredno učiteljstvo, da navede te drastične slučaje v spomenici, ki jo namenja po sklepu zborovanja „Zaveze“ poslati ministerstvu in tam opiše slučaj g. Štupice, kako da dež. šolski svet poinicijativno klerikalnih političkih, denuncijantskih listov, uvaja disciplinarne preiskave in discipliniranja.

„Učiteljska tiskarna“ se bode s 1. oktobrom že lahko selila v novo poslopje, ker nova stavba zelo hitro napreduje. Tedaj bode tudi naš list pričel preje izhajati, tako da ga bo vsakdo že s prvim jutranjim vlakom lahko dobil. Podjetje našim čitateljem prav toplo priporočamo.

Nemškutarski tatovi. Pretekle dni je bil ukraden nekemu gostu v gostilniški sobi na levo v „Werksrestauration“ v Trbovljah znak 25 letnice C. M. družbe, katerega je imel pripetega na notranji strani povrnika. Povrnika je visel na obešalniku. To je moral biti pač kak zelo nemškonacionalno nadahnen pobič, kateremu je znak že izpod suknje bodel v oči in kateri tudi ne zna razločiti svojega od tujega. Heil kultura!

Lep značaj, katerega že dalj časa iz najslabših strani poznamo, se je o priliki vseslovenske gasilske slavnosti v Ljubljani ovekovečil. Na Starem trgu št. 6 ima ljubljanski trgovec I. S. Benedikt svojo hišo, na kateri se mu ni zdelo primerno razobesiti zastave v pozdrav gasilec, od katerih ima ogromno dobička. V Prešernovi ulici je imel pa v izloženem oknu „razstavo“ gasilskih oblek in orodja in to je na indirektnen način ponujal ravnostnim gasilec, koje zaničuje. Sicer pa ni čudno, da ta dolenski renegat tako nelojalno postopa, saj so njegovi otroci hajlovci in slovenščino lomijo le za silo.

Mali listek.

ARNOŠT WINDISCHER:

Moji spomini.

(Dalje.)

No, radi tatvine nisem bil obsojen, obsojen sem bil le na globo desetih kron, ker detektivu Gerloviču nisem hotel izročiti konfisciranega lista! Po končani razpravi so me takoj odpeljali v ječo, še enkrat sem pogledal svoje znanke in prijatelje, pozdravil jih še enkrat in ostal sem zopet sam.

Minevali so dnevi in počasi se je približeval dan moje svobode, moje prostosti, tako sem si želel da skoraj napoči ta dan, ko me zopet objame svobodno in prosto ozračje, ko bom zopet udihaval sveži zrak, ko bom sam gospodar svojih besed, svojih dejanj.

Desetmesečna ječa se je približevala koncu, a jaz sem ostal enakega prepričanja kot onega dne, ko sem prestopil prag svoje celice, moje misli se niso ukonile pred nikomur, dasi sem se moral mnogokrat premagovati z vsemi močmi, da nisem odgovoril tega, kar sem čutil v sebi. Ali videl sem, da je najbolje, ako molčim, ako mirno

prenašam, zakaj naj bi se, ko sem že tako slabotnega zdravja še razburjal, pustil sem vse v miru, potrpežljivo sem prenašal vse šikane in si mislil, da še ni vseh dni konec, da pride čas, ko mi ne bo mogel nihče zamašiti ust, ko me ne bo mogel nihče zapirati v stranišče ali pa v podzemeljsko temnico, takrat izpregovorim odločne in neustrašene besede, takrat naj izve vsa javnost, kako se godi zadaj za onimi tajinstvenimi zidovjem, zadaj za onimi zamreženimi okni.

In ako sem storil sedaj to, kar sem nameraval, dosegel sem svoj namen. Nikdar v svojem življenju nisem upognil nikomur svojega tilnika, bil sem vedno to, kar mi velevala moja čast, moj značaj, brez ozira na gmotne škode in enake ugovore delam sedaj to, kar sem delal nekdanj, kar bom delal vedno. Naj bodo prepričani vsi oni, ki so hoteli na ta ali oni način vplivati name, da se značaj nikdar in nikoli ne ukloni nobenemu pritisku, značaj ostane značaj, ako se tudi še tolikokrat zaklepajo močna vrata za menoj; mož ostane mož.

Napočil je zadnji dan mojega ječevanja, še nikdar nisem bil tako nestrpen, kakor ono dopoldne, ko sem štel ure in minute, da zapustim za vedno te prostore, ki sem prebil v njih deset mesecev ubija-

joče samote. In še enkrat sem se spomnil vseh onih dolgih dni, spomnil sem se vsega, kar sem doživel, tako živo sem se spomnil vsega, kakor da se je zgodilo šele včeraj, v samotni in zapuščenosti tako ožive spomini; misli postanejo tako živahne, da se človek-jetnik točno spominja vsake malenkosti, ki bi jo bil sicer pozabil in se ne menil zanjo. Celu večnost mi je trajalo to predpoldne, na pragu svobode sem bil, a vendar še ne prost, še vedno jetnik v zloglasni jetniški uniformi za zamreženimi okni.

Kako mi je burno začelo utripati srce, ko sem slišal zvoniti poldne; glasovi zvona so se razlegali naokoli; zdelo se mi je to zvonjenje danes tako slovesno in ponosno, kot da pozdravlja dan moje svobode, moje rešitve. In res, naenkrat so zarozljali ključji, jaz pa sem skočil kvišku, podal sem roko svojemu sojetniku, ki se je s solzami v očeh poslavljajal od mene, še enkrat sem se ozrl po svoji celici, ki mi je bila toliko časa tesno in samotno prebivališče in odšel sem. V stražnici sem trenutno zmetal raz se jetniško obleko in oblekel svojo. Strogo so me merile oskrbnikove oči, jaz pa se nisem menil zato, pobral celo skladovnico pisem in razglednic, ki so mi jih pošiljali v pozdrav in tolažbo razni znanci in neznanci, a mi jih žalibog niso izročili.

Ponosnega koraka sem stopal iz stražnice, vrata so se mi odprla in bil sem prost, svoboden.

Jasno nebo se je prožilo nad mestom in zlato solnce je obsevalo mestne ulice. In zagledal sem na hišah belozelene samoslovenske napise, ponosno sem stopal pod njimi in zdelo se mi je, da čujem glas: tvoje žrtve so tudi pomogle, da so danes ljubljanske ulice slovenske.

Jaz pa sem šel naprej proti svojemu domu stokrat močnejši in vstrajnejši v svojem prepričanju, neomahljivejši v značaju, nego oni dan, ko sem zapuščal svojo staro mamico, prijatelje in znanke. In zopet sem se spomnil onega velikega stavka: V ječah in grobovih se porode značaji, nastanejo moči stokrat silnejše nego vsi napor, vse sile nasprotnikov. Sedaj je končano vse, s ponosom gledam tudi v bodočnost, strahu ne poznam, izginila je še ona neodločnost, ki se me je polasčala včasi!

(Dalje.)

Zahajajte samo v lokale, kjer imajo na razpolago naš list!

Zakaj se ne začne pečati kateri slovenski trgovci s to gasilsko panogo?

Nemškutarska drznost. Nemška rodovina Schwarz, ki je slabo znana iz časnikov iz septembrijskih dni, stanuje sedaj na Selu in kaže svojo nemško oliko s tem, da izziva in zmerja Slovence. Ivana Schwarzova je že bila radi tega sodno kaznovana na 24 ur, oziroma na 10 K kazni. Brezposelni Hans Schwarz pa kaže sedaj pri oknu nasproti stanujočim strankam svojo oliko s tem, da jim kaže osla ter pljuje proti mirnim Slovincem. Zanimivo je tudi, da predstavljajo sedaj fanta za jurista, ko se je vendar učil ključarstva, česar se pa radi zabitosti ni mogel izučiti. Schwarzovi sami sebe imenujejo fino in bogato nemško familio, pošiljajo pa vsak otroka z vrečo k slovenskim kmetom v Šmartno, Hrastje itd. prosit za jabolka, ki so neki jako okusna, ker so — zastoj. Je pa žalostno, da se mora tako javno pisati o kaki rodovini, ali če ona samo hujska in izziva Slovence, pri tem pa prosjači krog njih, je to edini pot, ki preostaja.

Mestna policija je aretovala dobro znani tici Ivano Javornikovo iz Konja in Marijo Virantovo iz Želimljeja, ki imata za mesto prepovedan povratek, a kljub temu še kaj rade posecate Ljubljano. Obe prideta k sodišču, potem pa z neprostovoljnimi spremstvom domov.

Sam si ima pripisovati. Včeraj dopoldne je prišel v neko gostilno v Florjanski ulici nek zelo vroč German ter začel zabavljati čez Slovence. Gostilničarici to ni bilo všeč in ga je postavila vsled tega pod kap. Za stvar uneti možakar pa je z roko udaril po šipah v vratih ter se pri tem močno obrezal. Prišel je nato stražnik in vročerkrvnega krvavega Nemca spravil na stražnico, kjer so ga za silo oprali, obvezali, potem ga pa napotili domov. Tudi ozmerjani gosti in gostilničarica sama je prvotno bila usmiljena Samaritanka.

Glasbena Matica sklicuje izreden občni na dan 5. kimovca t. l. ob 8 uri zvečer v veliki dvorani društvenega poslopja. Na dnevnem redu je izprememba pravil v smislu resolucije zadnjega rednega občnega zbora. (Zvišanje članarine).

Slov. akad. društvo „Ilirija“ v Pragi se je preselilo z dne 15. t. m. na novo stanovanje: Král. Vinohrady, Taborská ulica št. 14. mezzanini.

Navihana deklica. Po mestu hodi z nekim pismom okoli 12 let stara deklica in prosi miloščine, češ, da je mati bolna ter da nimajo ničesar za živeti. Ko je v soboto na ta način v neki trgovini na Poljanski cesti z objokanimi očmi moletovala, ji je trgovka obljubila stražnika. Mlada navihanka se pa na glas zasmije, pusti pismo ter steče iz trgovine, češ, saj tam ne stanujem, kakor sem rekla. Takim otrokom ne dajati potuhe!

Voznik podri kolesarja. V soboto zvečer se je po Marije Terezije cesti peljal proti Šiški ključavničarski pomočnik Fran Grum. Pri železniškem prelazu mu pride nasproti neki voznik, ki je tako naglo zavil, da se kolesar ni mogel ogniti. Podri ga je s kolesom vred. Kolesar se je k sreči vozu umaknil, a kolo mu je voz skoro popolnoma strl.

Na južnem kolodvoru je bila iz žepa ukradena ali pa je izgubila delavka Jožefa Matkova denarnico, v kateri je imela 17 K denarja in povratni vozni listek Zagorje-Ljubljana.

Razne vesti.

*** Kolera v Italiji.** Službena statistika urada za javno zdravstvo podaja sledeče podatke o razširjanju kolere v pokrajini Puglia v južnem delu Italije. V mestu Bitontu je zbolela ena oseba. V Barletti je od 12 slučajev deset mrtvih; v Andriji od 9 slučajev 8 mrtvih; v Trani je od 40 slučajev 33 mrtvih. Skupno se je sedaj pojavilo 65 slučajev, od katerih je 54 oseb mrtvih. Kakor vidimo, se bolezen po Italiji precej hitro razširja.

*** Številke iz Amerike.** L. 1909. so ubile železnice v Združenih državah 8722, ranile pa 95.626 oseb. Na vsakih 86.458 potnikov pride en ranjenec. Vrednost vseh železnice znaša 17.487.868.935 dolarjev. Dohodkov je bilo 2.418.677.538, stroškov pa 1.300.443.410 dolarjev. Število vseh železniških uslužbenecv je znašalo l. 1909. 1.052.823 dolarjev.

*** Afera Crippen — vrnitev parnika „Montrose“.** Parnik „Montrose“, na katerem sta hotela pobegniti dr. Crippen in njegova ljubica Le Neve v Kanado, se je včeraj vrnil v London. Množice se je polastila velika radovednost; vendar niso pustili nikogar na ladjo, da bi govoril z moštvo. Celotno trije policijski uradniki so morali čakati, dokler ni zapustil ladije kapitan Kendall. Kljub vsemu pričakovanju nista bila na krovu niti Crippen, niti Le Neve.

Napeto razmerje med kristjani in mohamedanci na Kreti. Razmerje med kristjani in mohamedanci na Kreti je vedno bolj napeto. Mohamedanci so v Retgmu

in v Sudi zažgali več kristjanskih hiš. Toda tudi kristjani niso nič boljši in so iz maščevanja pomorili že več mohamedancev. Mohamedanci kakor kristjani se držijo gesla: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.

Spor med Rooseveltom in Taftom. Že dolgo pričakovani spor med Rooseveltom in Taftom je sedaj dosegel vrhunec, ker namerava Roosevelt leta 1912. zopet kandidirati za predsednika.

*** Rusija pomnoži svoje črnomorsko brodovje.** Ker je Turčija nakupila v Nemčiji dve novi bojni ladji, namerava Rusija pomnožiti svoje črnomorsko brodovje, ki obstoji sedaj iz osmih oklopnih in dveh križark. Tretja križarka se ravnokar zida. Brodovje razpolaga s 63 topovi. Turčija sicer vključuje nakupu novih bojnih ladij nima še v Črnem morju premoči, vendar se Rusija boji, da ne bi Turčija nakupila zopet nove bojne ladje. Radi tega mora Rusija svoje brodovje v Črnem morju tekom dveh let pomnožiti za štiri nove oklopnice, če hoče obdržati še zanesljivo premoč.

Nove stavbe v ameriških državah. V 128 ameriških mestih se je leta 1909 sezidalo novih poslopij za eno milijardo dolarjev (pet milijard kron). Mesto Čikago je bilo leta 1908 v tem oziru na prvem mestu. V tem mestu se je namreč zgradilo leta 1908 za 400 milijonov kron novih stavb, a leta 1909 za 140 milijonov kron. V New Yorku se je leta 1908 sezidalo za 20 milijonov, a leta 1909 za 290 milijonov kron. Zadnji dve leti se je sploh povsodi v ameriških mestih izredno veliko zidalo.

*** Najdražja restavracija na svetu** je „Café d' Opera“, seveda v New Yorku. Sezidana je na Broadwayu šele pred nedolgo časa. Samo za notranjo opravo poslopja se je izdalo okoli 6.000.000 K. Posode imajo v tej restavraciji na razpolago 60.000 kozarcev, 100.000 porcelanaste in 200.000 srebrne. V tem podjetju je uslužbenih 730 kuharjev, natararjev in drugih oseb. Vodja podjetja ima letne plače 250.000 K.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Jubilej na Cetinju.

Atene, 21. avgusta. Grška vlada je sklenila povodom jubilejnih slavnosti na Cetinju odposlati v Črno goro bojno ladjo s posebnim odposlansvom, ki bo častilo kralju k njegovemu jubileju.

Cetinje, 21. avgusta. Grška bojna ladja bo prispela semkaj dne 31. avgusta. Rusko brodovje z velikim knezom Nikolajem Nikolajevičem, kot zastopnik ruskega carja pride šele 1. septembra, ker veliki knez radi ruskih manevrov ne more poprej priti.

Razpust hrvatskega sabora.

Zagreb, 21. avgusta. Danes bo hrvatski sabor takoj v prvi seji razpuščen. Ban nadaljuje pogajanja z različnimi politiki radi ustanovitve nove enotne hrvatske stranke.

Jesensko zasedanje češkega deželnega zbora.

Praga, 21. avgusta. Višji deželni maršal princ Ferdinand Lobkovic pride prihodnji mesec na Dunaj, da konferira z ministrskim predsednikom Bienertom radi sklicanja in delovanja češkega deželnega zbora. Poprej pa namerava princ še konfirirati z načelniki čeških in nemških strank. Češki deželni zbor bo sklican najbrže v sredini meseca septembra in sicer na šestdendensko zasedanje.

Obravnava proti rusliskim dijakom v Lvovu.

Lvov, 21. avgusta. Državno pravdnštvo je obtožnico proti rusliskim dijakom, ki so se udeležili znanih krvavih demonstracij na lvovskem vseučilišču, že sestavilo in jo oddalo višjemu državnemu pravdnstvu. Tukajšnje višje deželno sodišče bo za obravnavo delegiralo kak izvangališki senat.

Zopet aretacija radi vohunstva.

Lvov, 21. avgusta. V Borsowici je orožništvo aretiralo včeraj gostilničarja Josipa Pocłowskega, ker je bil baje ruski vohun in izdajal Rusiji avstrijske vojaške tajnosti.

Grški protest.

Carigrad, 21. avgusta. Tukajšnji grški poslanik Gryparis je izročil turški vladi posebno noto, v kateri protestira proti še vedno trajajočemu protigrškemu bojkotu v Turčiji. Gryparis izjavlja, da je bojkot kršenje trgovinske pogodbe in svobode trgovine in zahteva radi škode, katero trpe grški trgovci vsled tega odškodnino.

Velevlasti proti Venizelosu.

Carigrad, 21. avgusta. Velevlasti nameravajo Venizelosu za slučaj, ako bo izvoljen v grško narodno skupščino odvzeti vsa mesta na Kreti.

Varnostne odredbe radi kolere na Francoskem.

Pariz, 21. avgusta. Ker se je v italijanskih provincih Bari in Foggia pojavila

kolera, je francoski ministrski predsednik Briand zaukazal vsem prefektom obmejnega ozemlja, da morajo proti koleri odrediti najboljše varnostne priprave. Vsi iz južne Italije došli potniki se morajo natančno preiskati.

Nova angleška bojna ladija.

Portsmouth, 21. avgusta. Včeraj so v prisotnosti španske kraljevske dvojice spustili v morje novo angleško bojno ladjo, oklopnico „Orion“. Ladija je sistema dreadnought. „Orion“ je težak 22.500 ton in ima hitrost 22 vozlov.

Proti judovskim umetnikom.

Petrograd, 21. avgusta. Ravnatelj konservatorija je dobil od ministrstva za notranje zadeve ukaz, da k tekmi za Rubinsteinove tekmovalno nagrado ne sme pristopiti nobenega komponista ali pianista. Prepoved je naperjena proti ruskim židom.

Transportiranje dr. Crippena in Le Neve na Angleško.

London, 21. avgusta. Policijski nadzornik Dew je na krovu ladije „Megantie“ odpotoval z obema aratirancema iz Kanade na Angleško. Ladija bo prispela v London najbrže v soboto.

Požar v Ernsdorfu pri Opavi.

Opava, 21. avgusta. Včeraj ponoči je v Ernsdorfu gostilna Krehut do tal pogorela. Obenem so zgorele tudi tri osebe, tri so težko ranjene. Ogenj je nastal vsled neprevidnosti nekega gališkega delavca, ki je postal tudi sam žrtev nesreče.

Lastnik in glavni urednik: Milan Plut.

Odgovorni urednik: Vitomil Feodor Jelenc.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vln. — Za one, ki iščejo službe 4 vln. — Najmanjši znesek 50 vln. — Za informacije se plača 10 vln. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vln. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti lahko v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Star glasovir se ceno proda. Kje, pove upravništvo „Jutra“.

Hiša z vrtom se jako ceno proda. Natančneje Rožna dolina 154 cesta V. 200/3—3

Koščjaž, star 25 let išče službe k enemu ali dvema konjema. Vstopi lahko takoj. Poizvedbe na inseratni biro „Jutra“. 201/3—2

Posestvo v ljubljanskem predmestju se s proste roke proda. Pripravno za vsako obrt. Poizvedbe na inseratni biro „Jutra“ pod M. A. 202/1—1

Zastopniki

ki obiskujejo v svojem poslu restavratere, boljše gostilne, žganjarne in trgovine z delikatesami v južnih krajih, kot v Istri, Trstu, Gorici, Reki, Dalmaciji i. t. d., dobe z prodajanjem njihovim odjemalcem potrebnega predmeta lep postranski zaslužek. — Naslov pove „Jutra“.

Agro-Merkur v Ljubljani

Uradni prostori Janez Trdinova ulica 8

Podružnica Trst, ul. Stadion 3. Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu

AGRO-MERKUR je zadrugam, trgovcem, gostilničarjem, društvom i. t. d. i. t. d.

najboljši vir pri nakupovanju blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, kumila, semena, stroji in orodja. **Pozor!**

VINA zajamčeno pristna štajerska, istrska, dolenska, goriška in vipavska. **SIR-MASLO!**

AGRO-MERKUR kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene ugodne! Postrežba točna! Zahtevajte pravila in cenike! Ponujajte svoje pridelke!

Poletna oblačila

za gospode in dečke kakor tudi damska konfekcija se prodaja zaradi minule sezije

pod vsako ceno

v „Angleškem skladišču oblek“

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

PI?	Najboljša ura	PI?
IKO	sedanjosti:	IKO
PO?	zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri	PO?
H. SUTTNER		
Ljubljana, Mestni trg.		
!! Lastna tovarna ur v Švici. !!		
PI?	Tovarniška varstvena znamka:	PI?
IKO	„IKO“	IKO
PO?		PO?

Stanovanje v vili

Vižmarje, blizu kolodvora z 2 ali 3 sobami in uporabo vrta na zelo lepem in zdravem kraju posebno pripravno za gospode v pokoj. Poizvedbe na inseratni biro „Jutra“.

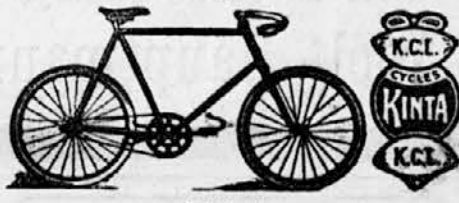
Hiša s tremi poslopji in vrtom

v Spodnji Šiški, Jernejeva cesta 39, (blizu cerkve) se proda iz proste roke za kupnino K 20.000. Poslopja so v najboljšem stanju. Več se poizve pri Antonu Wisjanu, Spodnja Šiška, Celovška cesta 67.

Trgovskega vajenca

s hrano in stanovanjem sprejme takoj **Alfonz Oblak** trgovec z mešanim blagom v Novem mestu.

Model 1910.
Edino zastopstvo znamke

Kinta
je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedanjosti.

Zaloga Puch-koles.
Sprejema kolesa v popravo, emajliranje in ponikanje ter izposojevanje koles.
- Točna, solidna in cena izvršitev. -
K. ČAMERNIK, Ljubljana
Dunajska cesta šte. 9.
- - - Ceniki na željo brezplačno. - - -

Zavod za pohištvo in dekoracije
FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

Ustanovljeno leta 1857.

Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Največja zaloga najfinejših barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.

Horodamove patentovane akvarelne barve

za šolo in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stogle)

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo

Slikarsko platno

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Spominjajte se družbe
sv. Cirila in Metoda!

Kompanjona

iščem do 10.000 kron, ali zalagatelja proti gotovini do 10%. Podjetje napreduje kar najboljše. — Več pove upravništvo „Jutra“.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 3.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2

Reservni fond K 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča

Promese zemljiških srečk k žrebanju 5. septembra t. l. po K 5-50
k žrebanju tiskih srečk 1. oktobra t. l. po K 8.—

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih

4½%

Prva kranjska

izvozna pivovarna in sladarna na Vrhniki
priporoča slav. občinstvu svoje najizbornejše izdelke.

Naročila sprejema tudi

„Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

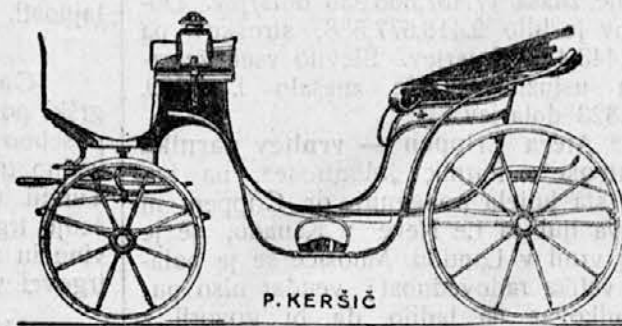
Tovarna vozov

Peter Keršič v Sp. Šiški

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.
Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila po primerno nizkih cenah.

Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

Za točno in solidno delo se jamči.
Že rabljeni vozovi se jemljejo v račun.

Poštne hranilnice št. 49.086.
Giro račun Avstro-ogrske banke.
Stanje hranil. vlog sklepom 1909
K 3.700.000.

Telefon šte. 135.
Število zadružnih članov čez 600.
Varnostni zakladi sklepom 1909
K 160.000.

GLAVNA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Pisarna: Kongresni trg šte. 15, Ljubljana

sprejema in izplačuje hranilne vloge in jih

obrestuje po 4½% od dne vlozbe do dne vzdige
brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.
Na razpolago so domači hranilniki.

Prvo slovensko podjetje za napravo električnih central.

Izvršuje električne naprave z vodno silo, na par, z bencinmotorji s surovim oljem.

Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave bencin-motorjev, avtomobilov, elektro-motorjev, dinamo- in parnih strojev: poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprava transporterjev za opekarne po najnovejšem sistemu, kakor tudi aparati za rezanje strešne opeke za zid — patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno, solidno in po nizki ceni. Načrte in proračune ne zahtevanje.

D. FAKIN strojno ključavničarstvo in podjetje za elektr. naprave
Ljubljana, Poljanska c. 67. Telefon št. 73.